

Blahořečeny první oběti komunismu v českých dějinách

15.12.2025 - Martin Vacek | Ústav pro studium totalitních režimů ČR

Koncem října informoval zpravodajský portál Svatého Stolce Vatican News, že papež Lev XIV. podepsal dekret o blahořečení dvou českých kněží, obětí komunistické perzekuce v 50. letech minulého století. Jedná se o pátera Jana Bulu a pátera Václava Drbolu.

Okamžikem papežova podpisu jsou oba kněží považováni za mučedníky pro víru, symboly duchovního odporu proti totalitní komunistické ideologii a praxi. Zároveň jsou držiteli čestného titulu Ctihodní (Venerabilis). „Proces beatifikace je v katolické církvi složitá a časově i dokumentačně náročná záležitost,“ říká k tomuto aktu historička **Markéta Doležalová**. „Skutečnost, že v případě obou těchto obětí totalitní justiční vraždy, trvalo shromažďování dokumentů a svědectví o jejich životě a smrti od zahájení procesu v brněnské diecézi roku 2004 pouze něco přes dvacet let, je vlastně velkým úspěchem. První fáze, tzv. diecézní proces, si vyžádala léta náročné práce skupiny historiků a teologů a neméně náročná byla druhá, tzv. římská fáze neboli přezkum dokumentace v papežském Dikasteriu pro kauzy svatých.“

Jan Bula (nar. 24. 6. 1920 v Lukově u Moravských Budějovic) byl popraven 20. května 1952 v Jihlavě. Na stejném místě tragicky skonal také páter Václav Drbola (nar. 16. 10 1912 ve Starovičkách u Hustopečí), ale stalo se tak o rok dříve, konkrétně 3. srpna. „Oba duchovní byli zataženi do série soudních procesů spojených s vraždami funkcionářů MNV v moravských Babicích v červenci roku 1951. Tohoto případu bylo zneužito k zatčení desítek rolníků a malých živnostníků z okolních obcí i tří místních duchovních. Strůjcem celé akce šlo o zastrašení sedláků bouřících se proti kolektivizaci zemědělství a diskreditaci katolické církve, která měla prostřednictvím vesnických kněží podněcovat věřící proti zemědělské politice KSČ. Kněží odsouzení k smrti oběšením se [provinili] pouze tím, že své farníky neudali Státní bezpečnosti,“ vysvětluje dál historička **Ústavu pro studium totalitních režimů**.

O brutalitě, s níž byli vyšetřováni, svědčil později jeden z přeživších spoluobviněných: „Když vyšetřovali faráře Drbolu, slyšel jsem jeho křik: „Nešlapejte po mně“. J. Bulovi ve vyšetřovací vazbě vyrazili přední zuby. Přesto zůstali nezlomeni a věrní své víře, jak dokazují slova z dopisu tohoto statečného kněze z cely smrti: „Pán Bůh mi vyměřil krátký život. Ale věřím, že nebyl nadarmo...“ Tak se ostatně vyjádřil o obou kněžích i současný biskup brněnský J. Konzbul: „...stáli pevně ve víře hodnotám, kterým zasvětili svůj život, dokázali odpustit i svým vrahům. Jsou to jednoznačně vzory, od kterých se i dnes můžeme učit.“ Slavnost blahořečení se bude pravděpodobně konat v polovině příštího roku v Brně.

Životní příběhy obou kněží popsala podrobně historička **Markéta Doležalová** také v nedávno vydané publikaci *Popravení z politických důvodů v komunistickém Československu*, kterou vydal **Ústav pro studium totalitních režimů** a Nakladatelství Academia. Oba připomíná také tabulka **Poslední adresy**, kterou ÚSTR instaloval v roce 2019 – knězi Janu Bulovi na faře v Rokytnici nad Rokytnou č. p. 13, kde působil jako administrátor farnosti a knězi Václavu Drbolovi na faře v Babicích u Třebíče, kde mu bylo roku 1950 svěřeno administrování farnosti a kde byl 17. června 1951, tedy více než dva týdny před střelbou v babické škole, zatčen. Sluší se ještě připomenout, že v souvislosti s tzv. případem Babice byl komunisty zatčen, odsouzen a popraven (3. srpna 1951 v Jihlavě) také kněz František Pařil z farnosti v Horním Újezdě.

Radní ÚSTR Luděk Navara k blahořečení popravených českých kněží

„Nenechat se zlomit! Právě toto poselství nám dávají dva nespravedlivě odsouzení a popravení katoličtí kněží Václav Drbola a Jan Bula, kteří se příští rok zařadí mezi blahoslavené. Oba byli zavražděni komunistickým režimem po zinscenovaných soudních procesech v letech 1951 a 1952 v souvislosti s tzv. „babickými vraždami“ na Třebíčsku. Jejich statečnost tváří v tvář brutalitě totalitního režimu může být silnou výzvou pro všechny. Pro věřící i nevěřící. A může být také důvodem k tomu, abychom se zajímali o jejich osudy v tehdejší kritické době a čerpali z nich inspiraci, vnitřní sílu i odhodlání. Nikdy totiž nevíme, kdy je budeme potřebovat...

Luděk Navara je společně s Miroslavem Kasáčkem autorem knih „Mlynáři od Babic“ (Host Brno, 2008) a „A přece budu blízko. Život a mučednická smrt kněží Jana Buly a Václava Drboly od Babic“ (Host Brno, 2016)

ZPRACOVAL: **MARTIN VACEK**

FOTO: **ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK**

Související:

- Projekt Poslední adresa připomněl kněží popravené v souvislosti s „případem Babice“
- Krátký medailonek pátera Jana Buly na webu ÚSTR v rámci projektu Odboj a perzekuce křesťanů v době nacismu a komunismu
- Krátký medailonek pátera Václava Drboly na webu ÚSTR v rámci projektu Odboj a perzekuce křesťanů v době nacismu a komunismu

<https://www.ustrcr.cz/prvni-obeti-komunismu-blahoreceni-v-ceskych-dejinach>